

Trường THPT Đỗ Đăng Tuyển
Giáo viên soạn: Phan Thị Hương
Lớp dạy : 10/4
Thời gian thực hiện: Tuần học 12 -14
Tiết PPCT: 34 - 42

CHỦ ĐỀ 4: CHỦ ĐỘNG TỰ TIN TRONG HỌC TẬP VÀ GIAO TIẾP

I. MỤC TIÊU

Sau khi tham gia hoạt động này, HS có khả năng:

- Thể hiện được sự chủ động của bản thân trong các môi trường học tập, giao tiếp khác nhau;
- Thể hiện sự tự tin trong các tình huống giao tiếp, ứng xử và biết cách thể hiện sự thân thiện với bạn bè, thầy cô;
- Ứng xử phù hợp trong các tình huống giao tiếp khác nhau trong gia đình.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị

- Máy tính, máy chiếu, màn hình hoặc tivi thông minh kết nối trực tiếp cùng máy tính.
- Giấy, bìa cỡ A2, A3; bút dạ, màu phục vụ hoạt động 1.
- Video, nhạc, bài hát nói về tình cảm thầy cô và mái trường, tình cảm gia đình.
- Các tình huống cụ thể phù hợp với các hoạt động của chủ đề và phân công các tổ sắm vai giải quyết.
- Phân công các tổ chuẩn bị chương trình văn nghệ, trò chơi để phục vụ hoạt động (mỗi tuần một tổ).

2. HS chuẩn bị

- SGK Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10; Sách Bài tập Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10.
- Nhớ lại các trường hợp giao tiếp cụ thể trong các tình huống khác nhau bản thân đã trải qua.
- Suy ngẫm về cách giao tiếp phù hợp trong các tình huống tại gia đình, cách giao tiếp tự tin, thân thiện với bạn bè, thầy cô trong trường học.

III. TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG

KHỞI ĐỘNG

GV tổ chức cho HS xem video/ nghe bài hát/ câu chuyện/ chơi trò chơi,... phù hợp với nội dung của chủ đề để tạo tâm thế cho các em trước khi bước vào các hoạt động.

KHÁM PHÁ - KẾT NỐI

Hoạt động 1. *Tìm hiểu biểu hiện của sự chủ động trong các môi trường học tập, giao tiếp*

a) Mục tiêu: HS nêu được những biểu hiện cụ thể của việc chủ động trong các môi trường học tập, giao tiếp khác nhau như: Ở nhà, ở trường, câu lạc bộ, ngoài xã hội,...

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện:

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
----------------------------------	---------------------------------

1. Chia sẻ với các bạn về sự chủ động học tập, giao tiếp trong các môi trường - GV chia lớp thành nhóm, yêu cầu HS thảo luận nhóm, chia sẻ về sự chủ động học tập, giao tiếp trong các môi trường. - GV phát giấy, bìa cho các nhóm. - GV nhận xét kết luận:	- HS dựa vào gợi ý trong SGK để đưa ra các biểu hiện. - HS chia sẻ kết quả thảo luận.
Tùy vào các môi trường, chúng ta phải thể hiện sự chủ động học tập, giao tiếp sao cho phù hợp.	
2. Thảo luận, xác định những việc cần làm để thể hiện sự chủ động trong các môi trường học tập và giao tiếp khác nhau - GV yêu cầu HS thảo luận theo tổ xác định những việc cần làm để thể hiện sự chủ động trong các môi trường học tập và giao tiếp khác nhau. Gợi ý: + Chăm chú nghe giảng. + Chủ động hỏi bài bạn bè, thầy cô khi chưa hiểu bài. + Chủ động trao đổi, chia sẻ những kiến thức mình hiểu biết với bạn bè. + Tích cực tranh biện, đặt câu hỏi mở rộng kiến thức. + Chủ động làm quen với bạn mới. + Tích cực tham gia hoạt động cộng đồng, rèn luyện kỹ năng sống,... - GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi: Chủ động trong học tập và giao tiếp có lợi gì cho bản thân?	- HS thảo luận theo tổ - Mỗi tổ một đại diện chia sẻ ý kiến đã thảo luận. HS chia sẻ
Kết luận: Chủ động trong các môi trường học tập và giao tiếp khác nhau tạo cho ta nhiều cơ hội tiếp nhận tri thức, có nhiều kỹ năng trong giao tiếp, giúp ta thực hiện tốt mục tiêu đề ra,...	

Hoạt động 2. Tìm hiểu biểu hiện của sự tự tin, thân thiện trong giao tiếp

a) Mục tiêu HS xác định được những biểu hiện cụ thể của ứng xử tự tin, thân thiện trong giao tiếp.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện:

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
- GV chia lớp thành 4 nhóm thảo luận theo nội dung sau: + Nhóm 1, 2: Biểu hiện của ứng xử tự tin trong giao tiếp với bạn bè và thầy cô ở trường. + Nhóm 3, 4: Biểu hiện của ứng xử thân thiện trong giao tiếp với bạn bè và thầy cô ở trường. Lưu ý: Khi thảo luận cần đưa ra ví dụ cụ thể để minh họa. - GV yêu cầu HS chia sẻ ý kiến: Qua phần trình bày của nhóm bạn, em thu hoạch được điều gì? - GV cùng HS tổng hợp ý kiến, đưa ra kết luận:	- HS dựa vào gợi ý trong SGK để thảo luận. - Lần lượt từng nhóm chia sẻ ý kiến đã thảo luận, các nhóm còn lại lắng nghe, bổ sung hoặc tranh luận ý kiến.

Kĩ năng giao tiếp rất quan trọng trong cuộc sống của mỗi người. Dù ở môi trường gia đình, nhà trường hay xã hội, chúng ta cần phải chủ động, tự tin, thân thiện, giao tiếp phù hợp.

+ Tự tin khi giao tiếp: *Tư thế, cử chỉ, tác phong tự tin. Bình tĩnh và nhìn vào mắt người giao tiếp, giọng điệu biểu cảm, tạo cảm giác an tâm và ấn tượng với người được giao tiếp; nắm bắt tâm tư, cảm xúc của họ, tự tin đề xuất hoặc phản bác ý kiến để cuộc trò chuyện diễn ra vui vẻ, đạt được mục đích giao tiếp và để lại ấn tượng tốt đẹp về nhau...*

+ Thân thiện khi giao tiếp: *Thái độ vui vẻ, hoà nhã, thiện chí với người giao tiếp, đối xử với người khác như cách mình muốn họ đối xử với mình, lắng nghe và thấu hiểu. Sẵn sàng lắng nghe ý kiến trái chiều, biết cách khích lệ đối phương, khen ngợi thật lòng, tránh nói về mình quá nhiều, không chỉ trích hay dài dòng gây nhàm chán...*

RÈN LUYỆN

Hoạt động 3. Thể hiện sự chủ động học tập, giao tiếp trong các môi trường

a) Mục tiêu

- HS xác định được cách thể hiện sự chủ động, tự tin trong các tình huống cụ thể.
- Rèn kĩ năng độc lập, tự chủ, giải quyết vấn đề.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
- GV trình chiếu 4 tình huống cụ thể lên màn hình hoặc HS theo dõi trong SGK. - GV yêu cầu các nhóm đọc kĩ và phân tích tình huống, từ đó xác định cách thể hiện sự chủ động, tự tin của nhóm trong tình huống. - GV yêu cầu HS chia sẻ tiếp: Qua việc phân tích các tình huống trên, em rút ra bài học gì cho bản thân? - GV kết luận:	- Mỗi nhóm thảo luận một tình huống. - Lần lượt các nhóm chia sẻ, các nhóm còn lại lắng nghe, bổ sung.
<i>Gặp bất kì tình huống nào trong học tập và giao tiếp, em cần thể hiện sự chủ động, tự tin của bản thân như chủ động đóng góp ý kiến xây dựng bài, chủ động học hỏi bạn bè khi chưa hiểu bài, tìm kiếm sự giúp đỡ khi gặp khó khăn; suy nghĩ, tìm tòi bổ sung thêm kiến thức; biết áp dụng những kiến thức đã học vào cuộc sống hằng ngày. Chủ động trong học tập, giao tiếp giúp bản thân làm chủ được kiến thức đã tiếp thu, làm chủ cuộc sống và dễ dàng đạt mục tiêu đề ra.</i>	

Hoạt động 4. Thực hành giao tiếp, ứng xử tự tin, thân thiện với bạn bè trong trường học

a) Mục tiêu: HS biết cách giao tiếp chủ động, tự tin, thân thiện với bạn bè trong trường học.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
- GV chia lớp thành các nhóm, yêu cầu mỗi nhóm thảo luận, sắm vai thể hiện các tình huống; sau mỗi tình	HS thực hiện nhiệm vụ học tập

huống sắm vai, GV nêu câu hỏi để HS các nhóm nhận xét, đề xuất cách ứng xử. - GV cùng HS tổng hợp ý kiến và kết luận:	
<i>Bạn bè chung lớp chung trường cần tôn trọng, thấu hiểu và chia sẻ cùng nhau; ứng xử tự tin, thân thiện, hoà đồng để xây dựng tình bạn đẹp, lớp đoàn kết, góp phần xây dựng trường học thân thiện - HS tích cực.</i>	

Hoạt động 5. Thực hành giao tiếp, ứng xử phù hợp với thầy, cô giáo

a) Mục tiêu HS thực hiện được cách giao tiếp, ứng xử phù hợp với thầy cô.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện:

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
1. Xây dựng kịch bản theo nội dung - GV yêu cầu HS đọc nội dung tình huống trong SGK và xây dựng kịch bản thể hiện sự giao tiếp, ứng xử phù hợp với thầy, cô giáo.	- HS vào vai các nhân vật: Một HS vào vai thầy giáo; một HS vào vai Hiếu. 9 HS chia làm ba nhóm: văn nghệ, triển lãm, thuyết trình, mỗi nhóm ba HS; - Nhóm được chọn tự lên kịch bản, lời thoại phù hợp với nội dung và cử một bạn dẫn chương trình.
- Gợi ý: + <i>Vai thầy giáo: Thầy chào cả lớp! Để chuẩn bị cho hoạt động kỉ niệm ngày... của trường, thầy phân công các bạn sau thực hiện nhiệm vụ. Nhiệm vụ văn nghệ có các bạn.... Nhiệm vụ triển lãm là các bạn..., Nhóm thuyết trình có bạn Hiếu và... Thầy phân công như vậy cả lớp có nhất trí không?</i> + <i>Vai Hiếu: HS sắm vai Hiếu phải chủ động chuẩn bị các lời thoại, thái độ cử chỉ phù hợp để tương tác cùng thầy giáo và các bạn trong lớp. Sau khi nghe thầy giáo phân công nhiệm vụ phải hiểu được mình đang ở trong tình huống nào, thái độ của bản thân thế nào? Mong muốn của bản thân là gì? Nhóm nào đang cần người?</i> + <i>Vai đại diện nhóm: Tổ thái độ băn khoăn lo lắng, chụm đầu thảo luận để nêu ý kiến của nhóm với thầy giáo.</i> - GV đề nghị cả lớp suy nghĩ cách ứng xử tự tin, chủ động, phù hợp với thầy giáo và sẵn sàng xung phong sắm vai Hiếu, vai đại diện các nhóm để giao tiếp với thầy giáo trong tình huống trên.	
2. Thực hiện kịch bản đã xây dựng bằng hình thức kịch tương tác - Sau khi các bạn trong lớp tương tác xong, nhóm kịch thực hiện đầy đủ tiểu phẩm theo kịch bản đã được chuẩn bị. - GV cho HS cả lớp nhận xét: Cách nhập vai, cách tương tác, cách giải quyết tình huống của Hiếu, sau đó GV tổng hợp và đưa ra kết luận: Đối với thầy, cô giáo trong	- NDCT tuyên bố lí do, nêu mục đích, ý nghĩa của hoạt động và giới thiệu các diễn viên trong nhóm kịch. - Nhóm kịch biểu diễn và dừng lại khi “thầy giáo” đã phân công nhiệm vụ cho các nhóm: Thầy phân công như vậy cả lớp có nhất trí không?

trường, HS cần tôn trọng, lễ phép. Trong giao tiếp cần chủ động, tự tin khi để đạt nguyện vọng; ứng xử mọi tình huống cần thân thiện và phù hợp.	- NDCT mời các bạn trong lớp (ngoài nhóm kịch) xung phong lần lượt lên sắm vai Hiếu, vai đại diện các nhóm để giao tiếp với “thầy giáo”.
Kết luận: <i>Đối với thầy, cô giáo trong trường, HS cần tôn trọng, lễ phép. Trong giao tiếp cần chủ động, tự tin khi để đạt nguyện vọng; ứng xử mọi tình huống cần thân thiện và phù hợp.</i>	

Hoạt động 6. Thực hành ứng xử phù hợp trong giao tiếp ở gia đình

a) Mục tiêu HS áp dụng những hiểu biết về các biểu hiện của ứng xử tự tin, thân thiện ở gia đình để đưa ra cách ứng xử phù hợp trong một số tình huống cụ thể, rèn kĩ năng giao tiếp.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
1. Chia sẻ về cách ứng xử phù hợp trong giao tiếp ở gia đình. - GV nêu yêu cầu: + <i>Gia đình em gồm những ai?</i> + <i>Trong gia đình có nhiều thế hệ khác nhau, vậy phải ứng xử thế nào cho phù hợp?</i> + <i>Đối với ông bà, bố mẹ phải giao tiếp thế nào?... Đối với mọi thành viên khác cần có thái độ, lời nói, cử chỉ thế nào? Khi giao tiếp có cần chú ý đến cảm xúc của người giao tiếp không?...</i> - GV cùng HS tổng hợp, kết luận:	- HS dựa vào các gợi ý trong SGK để chia sẻ.
<i>Trong gia đình có nhiều thế hệ khác nhau, khi giao tiếp, chúng ta phải căn cứ vào độ tuổi, thứ bậc để có cách xưng hô phù hợp; tôn trọng mọi thành viên. Đối với người lớn tuổi phải kính trọng, lễ phép; với em nhỏ phải nhường nhịn; cần chú ý đến cảm xúc của người thân; dùng lời nói nhẹ nhàng, thái độ thân mật, vui vẻ khi giao tiếp; biết lắng nghe tích cực, chia sẻ vui buồn cùng gia đình;...</i>	
2. Thảo luận để xác định cách ứng xử phù hợp trong các tình huống - GV yêu cầu HS đọc các tình huống trong SGK, suy nghĩ, thảo luận nhóm để đưa ra cách ứng xử phù hợp. - GV mời đại diện nhóm đưa ra cách ứng xử phù hợp. HS cả lớp chú ý lắng nghe, ghi nhớ cách giải quyết tình huống của nhóm bạn. - Sau mỗi nhóm HS trả lời, GV yêu cầu HS chia sẻ ý kiến đồng tình/ không đồng tình/ ý kiến khác? - GV cùng HS tổng hợp ý kiến và kết luận:	- Đại diện nhóm đưa ra cách ứng xử phù hợp. HS cả lớp chú ý lắng nghe, ghi nhớ cách giải quyết tình huống của nhóm bạn.
<i>Khi giao tiếp trong gia đình, em cần tùy từng tình huống cụ thể để có cách ứng xử phù hợp. Khi ứng xử, cần chú ý đến cảm xúc của người thân để điều chỉnh hành vi, thái độ của mình.</i>	

VẬN DỤNG

Hoạt động 7. Rèn luyện tính chủ động, tự tin trong học tập và giao tiếp

a) Mục tiêu HS rèn luyện được tính chủ động, tự tin, trong học tập và giao tiếp.

b) Nội dung - Tổ chức thực hiện:

Hoạt động giáo dục của GV	Hoạt động học tập của HS
1. Thực hiện các việc cần làm để rèn luyện tính chủ động học tập ở trường, ở nhà, câu lạc bộ và ngoài xã hội - GV quy định thời gian (phút) và yêu cầu HS tự viết vào giấy, vở,... với nội dung: Em cần thực hiện những việc làm nào để rèn luyện tính chủ động học tập ở trường, ở nhà, câu lạc bộ, xã hội? - GV tổng hợp ý kiến và đưa ra yêu cầu để HS rèn luyện:	HS chia sẻ ý kiến của bản thân cùng cả lớp.
+ <i>Thực hiện nghiêm túc thời khoá biểu của trường, lớp.</i> + <i>Áp dụng phương pháp học tập phù hợp với từng môn.</i> + <i>Cùng bạn học nhóm, trao đổi bài, giúp đỡ nhau trong học tập.</i> + <i>Tự giác ôn bài, làm bài tập ở nhà đầy đủ, chuẩn bị bài mới trước khi đến lớp.</i> + <i>Tham gia các hoạt động nhằm phát triển năng khiếu và các môn học ở trường, ở nhà, câu lạc bộ và ngoài xã hội.</i> + <i>Khai thác mạng xã hội tích cực phục vụ cho học tập; chủ động học online khi có yêu cầu.</i> + ...	
2. Thực hiện những việc cần làm để rèn luyện tính chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp - GV quy định thời gian (phút) và yêu cầu HS suy ngẫm: Em cần thực hiện những việc làm nào để rèn luyện tính chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp ở nhà trường, gia đình và xã hội? - GV tổng hợp ý kiến, kết luận và đưa ra các yêu cầu cụ thể để HS rèn luyện:	HS chia sẻ ý kiến.
+ <i>Giúp đỡ khi bạn gặp khó khăn; tích cực tham gia công việc chung của lớp.</i> + <i>Chủ động chia sẻ niềm vui, nỗi buồn với ông bà, bố mẹ, anh chị em và người thân.</i> + <i>Thân thiện với những người xung quanh nơi em ở, tham gia các hoạt động do địa phương tổ chức.</i> + <i>Thực hiện nếp sống thanh lịch, văn minh nơi công cộng.</i> + ... - GV nhắc nhở HS chủ động ghi lại kết quả vận dụng để có căn cứ đánh giá cuối chủ đề.	

ĐÁNH GIÁ CUỐI CHỦ ĐỀ

1. Cá nhân tự đánh giá

GV yêu cầu HS căn cứ vào kết quả thực hiện các hoạt động trong chủ đề để tự đánh giá theo các tiêu chí sau:

- Thể hiện được sự chủ động học tập của bản thân ở trường, lớp.

- Thể hiện được sự chủ động học tập của bản thân ở nhà.
- Thể hiện được cách ứng xử chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp với thầy, cô giáo.
- Thể hiện được cách ứng xử chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp với bạn bè.
- Thể hiện được cách ứng xử chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp ở gia đình.
- Thể hiện được cách ứng xử chủ động, tự tin, thân thiện, phù hợp trong giao tiếp ở ngoài xã hội.

Đạt: Đạt ít nhất 4 trong 6 tiêu chí;

Chưa đạt: Chỉ đạt được từ 3 tiêu chí trở xuống.

2. Đánh giá theo nhóm/ tổ

3. Đánh giá chung của GV